

APELACIJA

Predmet broj: AP ____ / ____

Datum prijema:

(popunjava Pisarnica Suda)

1. PODNOSILAC APELACIJE

a) Ime i prezime/naziv pravnog lica

1.	Udruženje „Ne diskriminacija – ne mobing“ Tuzla
2.	[redacted]
3.	[redacted]
4.	[redacted]
5.	[redacted]
6.	[redacted]
7.	[redacted]
8.	[redacted]
9.	[redacted]
10.	[redacted]
11.	[redacted]
12.	[redacted]
13.	[redacted]
14.	[redacted]
15.	[redacted]
16.	[redacted]
17.	[redacted]
18.	[redacted]
19.	[redacted]
20.	[redacted]
21.	[redacted]
22.	[redacted]
23.	[redacted]
24.	[redacted]
25.	[redacted]
26.	[redacted]

c) Telefon/faks

-

b) Adresa apelanta

Kontakt adresa za prepisku sa Ustavnim sudom

1.	Udruženje „Ne diskriminacija – ne mobing“ Tuzla Maršala Tita do br. 34., Lamela A, Tuzla
2.	[redacted]
3.	[redacted]
4.	[redacted]
5.	[redacted]
6.	[redacted]
7.	[redacted]

d) E-mail

-

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:
+387 33 251 226

fax:
+387 33 561 134

web:
www.ustavnisud.ba

email:
info@ustavnisud.ba

8. [REDACTED]
9. [REDACTED]
10. [REDACTED]
11. [REDACTED]
12. [REDACTED]
13. [REDACTED]
14. [REDACTED]
15. [REDACTED]
16. [REDACTED]
17. [REDACTED]
18. [REDACTED]
19. [REDACTED]
20. [REDACTED]
21. [REDACTED]
22. [REDACTED]
23. [REDACTED]
24. [REDACTED]
25. [REDACTED]
26. [REDACTED]

[REDACTED]

2. ZASTUPNIK PODNOSIOCA

Popuniti ovaj dio samo ako advokat ili drugi zastupnik zastupa podnosioca apelacije u postupku pred Ustavnim sudom. Punomoć treba da bude priložena.

a) Ime i prezime/naziv pravnog lica

Advokat Gordan Isabegović

b) Adresa zastupnika

Kontakt adresa za prepisku sa Ustavnim sudom

Mehmedalije Maka Dizdara b.b. – PZC Stupine
75 000 Tuzla

c) Telefon/faks

+38761569616

d) E-mail

advokat.isabegovic@gmail.com

3. OSPORENA ODLUKA/ODLUKE

Kopiju odluke priložiti uz ovu apelaciju.

a) Sud/organ koji je donio odluku	Broj odluke	Datum donošenja odluke	Datum dostavljanja odluke
-	-	-	-

b) Pravovremenost

Navedite datum prijema odluke o posljednjem korištenom efektivnom pravnom lijeku.

-

c) Da li je postupak okončan ili je još u toku?

OKONČAN

U TOKU

Napomena

-

4. U NEDOSTATKU OSPORENE ODLUKE, NAVEDITE RAZLOGE PODNOŠENJA APELACIJE (član 21. stav 2. alineja 4. Pravila Ustavnog suda), KAO I NAVODE KOJI UKAZUJU NA OZBILJNA KRŠENJA PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA KOJE ŠTITI USTAV BOSNE I HERCEGOVINE ILI MEĐUNARODNI DOKUMENTI KOJI SE PRIMJENJUJU U BOSNI I HERCEGOVINI (član 18. stav 2. Pravila Ustavnog suda).

Ova apelacija se podnosi zbog činjenice da Grad Tuzla u kontinuitetu, preko četiri godine, krši ustavna prava apelanata na:

- **Slobodne izbore sa tajnim glasanjem** koje je zagantovano članom 3. Protokola 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima; članom I, stav 2) Ustava Bosne i Hercegovine, te članom 3. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi
- **Zaštitu od diskriminacije** koja je zagantovana članom 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima.

Ustavna prava apelanata su povrijeđena tako što Grad Tuzla, konkretno Gradsko vijeće, ne donosi odluku o raspisivanju izbora za izbore u mjesnim zajednicama na području Grada Tuzla, kao ni druge provedbene akte, **bez razumnog razloga ili opravdanja**. Ova obaveza je regulisana članom 96., u vezi sa članom 169. Statuta Grada Tuzla, te je rok za donošenje provedbenih akata i održavanja slobodnih, neposrednih i tajnih izbora za savjete mjesnih zajednica u Gradu Tuzla **istekao krajem 2021.** Kršenje ustavnih prava apelanata, dakle, **traje u kontinuitetu preko četiri godine.**

Prema ranije izraženim pravnim stavovima Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Evropskog suda za ljudska prava, postoji mogućnost neposrednog obraćanja ovim sudovima u slučajevima kada postoji ozbiljna povreda ustavnih i konvencijskih prava, koja traje u kontinuitetu, te kada bi vođenje redovnih sudskih postupaka iziskivalo nepotreban napor i troškove. Ovo se posebno odnosi na situacije kada je činjenično stanje slučaja **nesporno i za apelante i za javnu vlast** – naime, niko ne spori činjenicu da se neposredni i tajni izbori za savjete mjesnih zajednica u Gradu Tuzla **ne sprovode**, a pravo je sudu poznato.

Prema članu 25. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine postoji osnov za **hitno** postupanje suda, jer se u konkretnom slučaju radi o **povredi izbornih prava** apelanata.

Evropski sud za ljudska prava je u odluci broj 30100/18 od 29.10.2019. (*Baralija protiv Bosne i Hercegovine*) u predmetu sa sličnim činjeničnim i pravnim stanjem (radilo se o neprovođenju lokalnih

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:
+387 33 251 226

fax:
+387 33 561 134

web:
www.ustavnisud.ba

email:
info@ustavnisud.ba

izbora) utvrdio povredu konvencijskih prava zbog neprovođenja slobodnih i demokratskih izbora, nemogućnosti da bira i bude birana, te opšte zabrane diskriminacije (zbog prebivališta) bez razumnog i objektivnog opravdanja.

5. ODREDBE USTAVA I/ILI MEĐUNARODNIH DOKUMENATA O LJUDSKIM PRAVIMA KOJI SE PRIMJENJUJU U BOSNI I HERCEGOVINI ZA KOJE SMATRATE DA SU POVRIJEĐENE

- **Član 3. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima – Pravo na slobodne izbore sa tajnim glasanjem**
- **Član I, stav 2. Ustava Bosne i Hercegovine - Demokratska načela**
- **Član 3. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi – Pravo na slobodne izbore sa tajnim glasanjem, na bazi neposrednog, opšteg, za sve jednakog biračkog prava**
- **Član 14. Evropske konvenciju o ljudskim pravima – Zabrana diskriminacije**

Listu prava zaštićenih Ustavom vidi u Prilogu 1. ovog formulara.

6. ČINJENICE

Ukratko iznijeti navode, činjenice i dokaze na kojima se zasniva Vaša apelacija (nastaviti na posebnoj listu papira ukoliko je potrebno).

Apelant 1. je udruženje građana sa sjedištem u Tuzli, čija je djelatnost, između ostalog, *priprema i implementacija projekata, programa i kampanja u cilju unaprjeđenja ljudskih prava i borbe protiv diskriminacija i mobinga*. Apelanti od 2. do 26. su građanke i građani, čije je prebivalište na području Grada Tuzla. Apelanti pripadaju različitim starosnim, spolnim, nacionalnim i drugim grupacijama, te dolaze iz različitih mjesnih zajednica Grada Tuzla, kako gradskih, tako i prigradskih.

Relevantni propisi za ovu apelaciju su sljedeći:

Evropska konvencija o ljudskim pravima, Protokol 1

Član 3.

Visoke strane ugovornice se obavezuju da u primerenim vremenskim razmacima održavaju slobodne izbore s tajnim glasanjem, pod uslovom koji obezbjeđuje slobodno izražavanje mišljenja naroda pri izboru zakonodavnih tijela.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 14.

Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbjeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.

Ustav Bosne i Hercegovine

Član I, stav 2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

Član II

1. Ljudska prava

Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda.

2. Međunarodni standardi

Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:
+387 33 251 226

fax:
+387 33 561 134

web:
www.ustavnisud.ba

email:
info@ustavnisud.ba

ostalim zakonima.

Evropska povelja o lokalnoj samoupravi

Član 3.

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, reguliraju i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

2. Ovo pravo lokalne vlasti će vršiti putem savjeta i skupštine, sastavljenih od članova **izabranih na slobodnih izborima, tajnim glasanjem, na bazi neposrednog, opšteg, za sve jednakog biračkog prava**, a koji (savjeti odnosno skupštine) mogu da imaju izvršne organe koji su im odgovorni. Ovo pravo neće ni u kome smislu derogirati zborove građana, referendum ili bilo koji drugi oblik neposrednog učešća građana u odlučivanju – tamo gdje su oni predviđeni Statutom.

Ustav Tuzlanskog kantona

Član 64

Građanima se jamči pravo na lokalnu samoupravu.

Član 67

U ostvarivanju svojih nadležnosti grad će prvenstveno:

a) osigurati uslove za poštivanje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavom Federacije i Aneksu na Ustav Federacije, zakonima Federacije, ovim Ustavom, kantonalnim zakonom, statutom grada i drugim gradskim propisima;

Član 68 stav 3)

Građani imaju pravo da, u skladu sa zakonom i statutom općine ili grada, osnivaju i druge oblike mjesne samouprave.

Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

Član 25.

*Građani u mjesnoj zajednici putem organa mjesne zajednice odlučuju o poslovima **značajnim za život i rad na području mjesne zajednice**, a naročito:*

- pokreću i učestvuju u javnoj raspravi kod pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesne zajednice, pokreću inicijative, daju mišljenja i učestvuju u izgradnji komunalnih objekata i objekata u općoj upotrebi;

- pokreću i učestvuju u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrede i društvenih djelatnosti;

- brinu o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i u tu svrhu pokreću saradnju sa stručnim organima u oblasti socijalne zaštite;

- staraju se o razvoju kulture i sporta i stvaraju uvjete za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta svim građanima, a pogotovo mladim;

- stvaraju uvjete i preduzimaju mjere za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove sredine;

- drugim poslovima utvrđenim statutom i pravilima mjesnih zajednica vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Član 27.

*Mjesna zajednica ima svojstvo **pravnog lica** u okviru prava i dužnosti utvrđenih statutom i odlukom o osnivanju.*

Član 28.

*Statutom mjesne zajednice, u skladu sa statutom jedinice lokalne samouprave i aktom o osnivanju, utvrđuju se poslovi koje obavlja mjesna zajednica, organi, kao i **postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.***

Statut Grada Tuzla

Član 96.

(Izbori za Savjet mjesne zajednice)

*(1) Savjet mjesne zajednice biraju građani sa područja mjesne zajednice, **demokratskim putem, na neposrednim i tajnim izborima.***

(2) Svaki birač, koji ima opće biračko pravo i nalazi se centralnom biračkom spisku u mjesnoj zajednici u kojoj se vrše izbori, **može birati i biti biran u Savjet mjesne zajednice.**

(3) Mjesto i vrijeme održavanja izbora za savjete mjesnih zajednica, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za sprovođenje izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata izbora, kao i druga pitanja u vezi sa izbornim procesom za savjete mjesnih zajednica uređuju se odlukom Gradskog vijeća.

Član 96.a

Do omogućavanja uslova za provođenje izbora u mjesnim zajednicama iz prethodnog člana, Gradsko vijeće Tuzla natpolovičnom većinom bira i razrješava članove savjeta mjesnih zajednica na prijedlog klubova vijećnika političkih subjekata koji participiraju u Gradskom vijeću Tuzla, shodno izbornim rezultatima objavljenim u „Službenom glasniku BiH“ sa posljednjih lokalnih izbora i uvažavajući izborne rezultate u mjesnoj zajednici u kojoj se vrši izbor članova savjeta mjesne zajednice.

Član 169.

(Rok za donošenje odluke o uređivanju izbornog procesa za savjete mjesnih zajednica)

U roku do šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta, Gradsko vijeće će donijeti odluku o uređivanju izbornog procesa za savjete mjesnih zajednica iz člana 96. stav 3. ovog Statuta.

Iz prethodno citiranih propisa proizilazi da građanke i građani u Bosni i Hercegovini, u ovom slučaju, građanke i građani Tuzle (u koje spadaju apelanti) imaju ustavom zagarantovano pravo da na demokratskim, slobodnim i tajnim izborima biraju svoje predstavnike u organima lokalne samouprave. Članom 96. Statuta Grada Tuzla je afirmisano i regulisano ustavom zagarantovano pravo na demokratske, neposredne i tajne izbore **za savjete mjesnih zajednica.** Mjesne zajednice, uključujući i savjete kao njene organe, čine **sastavni dio lokalne vlasti,** koja ima značajan uticaj na živote građana.

Statut Grada Tuzla je usvojilo Gradsko vijeće na sjednici koja je održana dana 17.05.2021., a rok za donošenje provedbenog akta – odluke o utvrđivanju izbornog procesa za savjete mjesnih zajednica je bio 6 mjeseci; koji je dakle istekao **krajem 2021. Gradsko vijeće Tuzle do danas nije donijelo odluku iz člana 169. Statuta, niti su nadležni gradski organi do dana podnošenja ove apelacije obezbijedili uslove i sproveli izbore za savjete mjesnih zajednica u Gradu Tuzla.** Članove savjeta mjesnih zajednica trenutno bira Gradsko vijeće Grada Tuzla. Mjesta u savjetima mjesnih zajednica se dijele kao rezultat političkih dogovora između političkih subjekata koji participiraju u gradskom vijeću. Ovakav način imenovanja članova savjeta se temelji na naknadno usvojenom članu 96a Statuta Grada Tuzla, koji je usvojen odlukom GV Tuzla broj: 01/04-A-5018-2025 od 27.03.2025. Ova odluka je, međutim, donesena **znatno nakon proteka roka iz člana 169. Statuta,** te istom nije ni mijenjan ni brisan član 96. i član 169. Statuta, kojima je regulisano provođenje neposrednih i tajnih izbora za savjete mjesnih zajednica i rok u kojem će se donijeti odluka kojom se reguliše izborni proces.

Apelanti ukazuju da su, kao građanke i građani Tuzle, dovedeni u neravnopravan položaj u odnosu na građanke i građane drugih gradova u Bosni i Hercegovini (po osnovu svog mjesta prebivališta), kao i da je povrijeđeno njihovo ustavno pravo na slobodne izbore sa tajnim glasanjem, jer **ne mogu birati svoje predstavnike, niti mogu biti birani u savjete mjesnih zajednica.** Zbog uskraćivanje ustavnog prava na slobodne izbore tajnim glasanjem, građanke i građani Tuzle ne mogu odlučivati o pitanjima koja su značajna za život i rad u mjesnoj zajednici, naročito imajući u vidu da mjesne zajednice imaju svojstvo pravnog lica i predstavljaju sastavni i neodvojivi **dio lokalne samouprave.** Nadležnosti mjesnih zajednica su obimne i značajne, kako je to regulisano članom 25. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine. Apelanti su, uslijed opisanog postupanja nadležnih gradskih organa, onemogućeni da sudjeluju u lokalnoj javnoj vlasti, da biraju i da budu birani. Posljedice ovakve situacije su: izostanak transparentnosti, građanske participacije, nezainteresovanost građana za rad mjesnih zajednica, kao i nemogućnost da se mjesne zajednice (kao pravna lica koja bi trebala imati svoj pečat i mogućnost da apliciraju na različite grantove) iskoriste u razvojne svrhe.

Izbor članova savjeta mjesnih zajednica na posredan način, putem Gradskog vijeća, prema odredbama relevantnih propisa ne može nadomjestiti ustavnu obavezu javne vlasti (a time i pravo građana) da osiguraju slobodne izbore sa tajnim glasanjem. Nedostatak finansijskih sredstava i kompleksnost procesa, kojeg nadležni gradski organi koriste kao opravdanje, nije osnovan, jer postoji jasno definisan standard relevantnih tijela za zaštitu ljudskih prava, posebno Evropskog suda za ljudska prava, da javni organi **ne mogu koristiti nedostatak finansijskih sredstava kao opravdanje za neizvršavanje**

svojih obaveza predviđenih konvencijama (npr. presuda Krunić protiv Bosne i Hercegovine, Sl. glasnik BiH broj 38/18).

Iz navedenog proizilazi da Grad Tuzla odstupa od standarda dobre uprave i vladavine prava, odnosno da krši prava apelanata na slobodne izbore tajnim glasanjem, kao i da ih dovodi u neravnopravan položaj u poređenju sa građankama i građanima drugih opština i gradove u Bosni i Hercegovini. Pregledom dostupnih podataka (uključujući službene listove jedinica lokalne samoprave) mogu se utvrditi brojne opštine/gradovi u Bosni i Hercegovini, čiji građani biraju savjete/vijeća mjesnih zajednica neposrednim i tajnim glasanjem, među kojima su: Novo Sarajevo, Vogošća, Doboj, Centar Sarajevo, Maglaj, Vitez, Donji Vakuf, Zenica, Modriča, Ilijaš, Kakanj, Velika Kladuša, Star Grad Sarajevo, Goražde, Tomislavgrad itd. Građanke i građani Tuzle su, dakle, po osnovu svog prebivališta, diskriminirani u poređenju sa građankama i građanima pomenutih opština/gradova.

U preporuci Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine broj Ž-BL-06-112-25 od 16.05.2025. data je preporuka Gradskom vijeću Tuzle *da bez odlaganja preduzme mjere iz svoje nadležnosti radi organizacije izbora za članove savjeta mjesnih zajednica u skladu sa članom 96 Statuta Grada Tuzla, članovima 64 i 68 Ustava Tuzlanskog kantona i članom 3 Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, kako je podrobnije obrazloženo u nalazima iz ove Preporuke;* kao i da u roku od 30 dana, od dana prijema, dostave Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine informacije o mjerama preuzetim na realizaciji ove Preporuke. **Grad Tuzla, konkretno Gradsko vijeće, nije postupilo po navedenoj preporuci Ombudsmena za ljudska prava.**

Shodno svemu naprijed navedenom, apelanti predlažu da Ustavni sud Bosne i Hercegovine usvoji ovu apelaciju, te da:

- utvrdi povredu ustavnih prava apelanata i to prava na slobodne izbore sa tajnim glasanjem iz člana 3. Protokola I Evropske konvencije o ljudskim pravima i člana I stav 2. Ustava Bosne i Hercegovine, te prava na zaštitu od diskriminacije iz člana 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima,
- naloži Gradskom vijeću Tuzla, te drugim nadležnim organima u Gradu Tuzla, da najkasnije u roku od 60 dana donesu provedbene akte, obezbijede finansijska sredstva, stvore uslove i održe slobodne i demokratske izbore, sa neposrednim i tajnim glasanjem, za savjete mjesnih zajednica u Gradu Tuzla,
- dosudi dodatno i pravično obeštećenje apellantima u iznosu od po 2.000,00KM zbog utvrđenih povreda njihovih ustavnih prava,
- dosudi troškove zastupanja pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine za sastav ove apelacije u iznosu od 3.900,00 KM, uvećano za 17% PDV-a (obzirom da je punomoćnik apelanata PDV obaveznik sa PDV brojem: 311678760005) – član 15., 25. i 36. ATFBiH.

7. PRAVNI LIJEKOVI

a) Korišteni pravni lijekovi (žalba, revizija i dr.)

Sud/organ koji je donio odluku	Broj odluke	Datum donošenja odluke	Ishod postupka
-			

b) Neiskorišteni pravni lijekovi

Ako je postojala mogućnost žalbe ili revizije koju niste iskoristili, navedite razloge zbog kojih to niste učinili.

U konkretnom slučaju nije postojala mogućnost izjavljivanja pravnih lijekova, obzirom da se ova apelacija neposredno podnosi Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine, jer grad Tuzla u kontinuitetu, preko četiri godine, krši ustavna prava apelanata.

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:
+387 33 251 226

fax:
+387 33 561 134

web:
www.ustavnisud.ba

email:
info@ustavnisud.ba

8. DODATNI PODACI I NAPOMENE

Ostale odluke

Navesti hronološkim redom sve druge odluke u vezi sa Vašom apelacijom.

	Sud/organ koji je donio odluku	Broj odluke	Datum donošenja odluke
1.	Preporuka Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine	Ž-BL-06-112-25	16.06.2025.

9. LISTA DOKUMENATA

Upišite ovdje sve dokumente koje prilažete uz apelaciju.

(Uz Vašu apelaciju treba da budu priložene kopije svih odluka i dokumenata koje ste naveli u ovoj apelaciji.)

	Broj	Datum
Punomoći za zastupanje apelanata		
Preporuka Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine	Ž-BL-06-112-25	16.06.2025.

Na kojem službenom jeziku želite komunicirati s Ustavnim sudom?

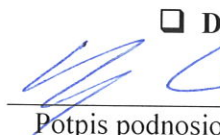
- Bosanski
- Hrvatski
- Srpski

10. TAJNOST

Protivite li se da Vaše ime bude objavljeno za vrijeme postupka pred Ustavnim sudom?

DA

NE

ADVOKAT
GORDAN ISABEGOVIĆ
TUZLA
Potpis podnosioca apelacije
ili zastupnika
(žig¹)

Tuzla, 31.03.2026.godine
Mjesto i datum

NAPOMENA: Zbog skeniranja dokumenata, potrebno je da se dostavljeni dokumenti ne spajaju i ne kopiraju obostrano.

Ovaj formular poslati na sljedeću adresu:

Ustavni sud Bosne i Hercegovine
Reisa Džemaludina Čauševića broj 6/III
71000 Sarajevo

¹ žig potreban ako se radi o pravnom licu